

V četrtek smo tako preštevali krave in merili pašnike ter degustirali ekološko pridelani jabolčnik, domače kekse ter sveže pečen kruh na ekološki kmetiji Maček v Lesičnem. Da pa ne bi le jemali, smo na podlagi informacij, občutkov in doživetij, ki smo jih zbirali ves teden, v Kulturnem domu pripravili plakate in razstavo, kjer smo predstavili svoje vtise in poglede, zbrane preko celega tedna ter še poglobili svoje vezi z domačini.

Zadnji večer je minil v znamenju skritih prijateljev, dobre glasbe ter kviza, kjer smo v trojicah trenirali možganske celice. In seveda sladke zahvale organizatorkam (Aleksandri, Ildi, Poloni, Nataši in Vesni), ki so nadvse profesionalno in brezhibno izpeljale tradicionalno geografsko raziskovanje. Še se vrnemo, smo si dejali naslednjega dne in se zvedavo spraševali, kje se bomo naslednje poletje potikali na osmem taboru.

Avtorica besedila in fotografij:
NAJA MAROT

Mesta v preobrazbi (IGU Urban Commision C19: Monitoring Cities of Tomorrow)

Ljubljana, 17. - 25. avgust 2003

Urbana komisija Mednarodne geografske zveze (<http://www.cities-of-tomorrow.com>) je strokovno delovno telo, ki se ukvarja s preučevanjem mest. Vsakoletno srečanje (letos v Ljubljani; v organizaciji Oddelka za geografijo Filozofske fakultete) je priložnost za strokovne razprave o razvoju mest, urbanih sistemov, njihovi obliki, funkciji in socialnogeografskih procesih. Vodilna tema tokratnega srečanja (60 udeležencev iz 23 držav z vseh celin) je bila "Mesta v preobrazbi" (Cities in Transition).

V uradnem začetku kongresa je v prostorih Filozofske fakultete udeležence nagovoril predsednik Organizacijskega odbora srečanja, prof. dr. Mirko Pak. Sledili so nagovori in pozdravi: prof. dr. Gerharda Brauna (predsednika Urbane komisije), prof. dr. Neve Šlibar (dekanje Filozofske fakultete), prof. dr. Metke Špes (predstojnice Oddelka za geografijo) in dr. Rada Genoria (državnega sekretarja na Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije).

18. avgust je bil namenjen predavanjem, ki so se lotevala predvsem teoretičnih in metodoloških problemov pri preučevanju urbanih naselij in urbanih regij. Udeleženci simpozija so si v popoldanski ekskurziji ogledali Ljubljano z vrha grajskega stolpa in obiskali Oddelek za urbanizem Mestne občine Ljubljane (predstavitev prostorskih problemov glavnega mesta Slovenije na začetku 21. stoletja). Avtobusni ogled je udeležencem odkrival za

urbane geografe najzanimivejše dele Ljubljane: od blokovskih stanovanjskih sosesk (Nove Fužine, Poljane) in novejših sosesk (Mostec), sosesk z ugodno socialnogeografsko strukturo (Murgle), do soseske črnih gradenj, z nizko socialnogeografsko strukturo (Rakova Jelša). Obiskali so tudi industrijski coni (Šiška, Moste) in dve največji nakupovalni središči na robu mesta (BTC, Rudnik).

Naslednja dneva sta bila namenjena predvsem referiranju in izmenjavi strokovnih izkušenj. Vsa mesta se - ne glede na lokacijo in velikost - srečujejo s podobnimi globalizacijskimi procesi (npr. boj za tuje investicije, multikulturalizacija, socialna polarizacija, prostorsko širjenje mesta in močan proces suburbanizacije).

Ekskurzija (21. avgust) je udeležence vodila v vzhodno Slovenijo. V Šaleški dolini je mag. Emil Štrbenk, zaposlen na inštitutu Erico v Velenju, udeležencem predstavil številne geografske procese in pojave, ki so posledica dolgoletne energetske dejavnosti. Največjega zanimanja je bilo deležno seveda Velenje, načrtno zgrajeno mesto, ki vsebuje elemente vrtnega mesta. V Mariboru je dr. Vladimir Drozg predstavil najznačilnejše dele nekdanjega največjega industrijskega mesta v Sloveniji in enega najpomembnejših industrijskih središč Jugoslavije, ki pa se danes srečuje z razvojnimi problemi. Popoldne so udeleženci obiskali posestvo Srednje kmetijske šole s Ptuja (številne informacije je posredoval dr. Vladimir Korošec). Po

seznanjanju (in degustaciji) z vinom in vinsko kletjo ter domačimi dobrotami je goste popolnoma očaralo središče Ptuja (fotografije s kongresa v Ljubljani si je mogoče ogledati na spletni strani <http://www.ff.uni-lj.si/geo/eng/events/Urban2003.html>). 22. avgust je bil osredotočen na

Otvoritveni nagovor predsednika Organizacijskega odbora, prof. dr. Mirka Paka, v prostorih Filozofske fakultete v Ljubljani (foto: Boštjan Rogelj).

predstavitve raziskav različnih urbanih regij in suburbanizacije ter naravnega okolja in trajnostnega razvoja v mestih. Sledil je sestanek Urbane komisije, ki je prinesel povzetke dela in načrte za koordinirano proučevanje mest v prihodnosti. V soboto in nedeljo so udeleženci spoznavali geografske značilnosti in znamenitosti zahodnega dela Slovenije (Bled, Kobarid in Štanjel, obalna mesta).

Kongres Urbane komisije Mednarodne geografske zveze je bil eden najpomembnejših dogodkov, ki so se odvijali na Oddelku za geografijo vse od njegove ustanovitve. Poseben pomen je srečanju dalo sodelovanje večjega števila mladih strokovnjakov s področja preučevanja mest. Referate so spremljale živahne in tehtne razprave, ki so opozarjale na številne nove možnosti za nadaljnje delo urbanih geografov. Kongres je

bil medijsko zelo odmeven. Daljši prispevki so bili objavljeni na Televiziji Slovenija in v vseh pomembnejših slovenskih dnevnikih (Delo, Dnevnik, Večer) ter v več lokalnih glasilih. Izvedbo kongresa so podprli številni posamezniki ter Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Mestna občina Ptuj in Vinarstvo Slovenske gorice-Haloze d.o.o. s Ptuja.

Naslednje srečanje Urbane komisije bo med 9. in 15. avgustom 2004 v Glasgowu na Škotskem.

Avtor besedila:
SIMON KUŠAR

Programi strokovnega spopolnjevanja za učitelje geografije - potreba ali želja?

Na področju geografije je bilo lansko leto razpisanih kar 32 programov, objavljenih v Katalogu stalnega strokovnega spopolnjevanja za učitelje, ki ga izdaja Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (MŠZŠ). V njem (presega 1000 strani) lahko učitelji najdejo številne programe, namenjene njihovem dodatnemu izobraževanju. Razpisani programi pokrivajo različna področja in so razvrščeni v več skupin glede na finančno podporo MŠZŠ. Učitelje predvsem moti, da so razpisani programi nepregledno razvrščeni po različnih kriterijih. Programe za geografijo

razpisujejo predvsem ZRSŠ, RIC, PeF Maribor, FF Ljubljana in LGD. Programi so delno konkurenčni, kar je dobro, saj ponujajo možnost izbire, po drugi strani pa slabo, saj ostaja mnogo geografskih vsebin popolnoma nepokritih. Prevladujejo seminarji za izobraževanje zunanjih ocenjevalcev, ekskurzije, terensko delo ter seminarji za bolj specifične vsebine, ki so namenjene dvigu strokovne ravni določenih tematskih sklopov (seminarje za geografe v letu 2002/2003 si lahko ogledate na www2.arnes.si/ljzss14/sem2002.htm, Geolista 29.8.2002).

Pri pregledu napovedanih vsebin in ciljev so vidijo zelo velike razlike v pristopu izvajalcev. Medtem ko so nekateri seminarji namenjeni dejansko učiteljem in so jim v pomoč pri poučevanju geografije, so drugi namenjeni bolj posredovanju novejših geografskih spoznanj. Anketa med udeleženci teh seminarjev je pokazala, da želijo neposredno uporabne seminarje, kjer spoznajo nove metode in pristope, katere lahko tudi sami uporabijo pri delu. Najmanj zanimiva so jim predavanja.

Zadnjih pet let spremljam učitelje geografije v Sloveniji in njihovo odločanje za tovrstne seminarje. Ugotavljam, da jih vedno več prihaja na tovrstne seminarje zaradi lastne želje po pridobivanju novega znanja (in ne zaradi točk, ki jih dobijo po uspešno zaključenem delu). Vendar izkušnje kažejo, da se pri potrjevanju novih programov ne upoštevajo mnenja udeležencev (npr. glede vsebine programa, ovrednotenja predavatelja in metodologije). Če bi se namreč te zbrane ocene upoštevale, potem bi predavatelj, ki je bil izredno dobro ocenjen zaradi vsebinsko-metodološke izvedbe seminarja, moral biti med tistimi, ki bi jih finančno podpiralo tudi MŠZŠ. In